

vezilo

GLASILO BELOKRANJSKE
TRIKOTAŽNE INDUSTRIJE

Sindikat
potrebuje
injekcijo

Avgustinčičeva Stefka že 15 let dela v mirnopeškem delu BETI. Pred letom dni je postala mojstrica druge izmene, hkrati pa je članica sindikalnega odbora in članica komisije (za vse podjetje) za kadre, delovne in življenjske pogoje ter stanovanjsko politiko.

„Kar se službe tiče, smo menda vsi zadovoljni. Dela je veliko, osebni dohodki so se popravili in naš obratovodja je podjeten. Najprej smo postavili nove prostore, potem menzo, zdaj so na vrsti stanovanja. Vsaj mislimo, da bi bil čas tudi v Mirni peči zgraditi kakšno družbeno stanovanje za naše ljudi.“

Tovarišica Stefka pa je precej samokritično povedala o delu sindikata, kjer je tudi zraven:

„Naš sindikat zadnje čase bolj malo dela. Prejšnja leta smo na jesen za člane nabavili ozimnico, letos tega ni. Tudi na izletu letos nismo bili. Pogrešali smo tega, saj je med nami malo takih, ki bi šli zares na dopust, medtem ko si krajši izlet skoraj vsak privoščijo. Preko sindikata smo do zdaj dobili samo premog. Izposlovali smo tudi, da nas obišče nekajkrat v letu trgovina z lastnimi izdelki, ki jih dobimo znatno ceneje. Kdor si hoče medtem kaj kupiti, mora pač v Metliko ali Crnomelj, kjer ima BETI svojo trgovino. Na jesen nameravamo sindikalno delo oživeti. Dosti dela bomo imeli.“

Tovarišica Avgustinčičeva je tudi med tistimi, ki še vedo, kakšna je bila Mirna peč in življenje v tem kraju še preden je BETI zaživela. O tem je rekla:

„BETI je Mirno peč zares povzdignila. Odkar imamo industrijo, tudi vse drugo napreduje. Sicer bolj počasi, pa vendar. V kratkem bomo dobili asfalt, dobili smo boljšo avtobusno zvezo z Novim mestom, nujno potreben pa nam je še vodovod. Tudi nova šola nam veliko pomeni.“

R. B.

Veliko smo žrtvovali

Ne bi nam škodilo, če bi se kdaj pa kdaj spomnili preteklosti. Poglejmo na začetke našega podjetja. Osnovano je bilo leta

1948 v Crnomlju iz majhne obrtne delavnice, ki je štela komaj 34 delavcev. Prvotni naziv podjetja je bil Belokranjka,

sedanje ime pa je dobilo podjetje po preselitvi v Metliko leta 1956. Podjetje je naglo raslo in se širilo, a tudi število delavcev se je povečevalo. Po najnovejših podatkih smo postali podjetje, v katerem je zaposlenih krepko nad tisoč delavcev, kar vsekakor ni malo. Moram tudi priznati, da je belokranjski človek priden delavec, vesten na svojem delovnem mestu in da je naša delavka tudi dobra mati. Zato ni naključje, da se pojavlja Metlika v zapisih mnogih reporterjev, ko govorijo o uspehih delovnih ljudi.

Prebivalci naše občine že več kot petnajst let plačujejo samoprispevek. Podpisali so ga na referendumu ravno takrat, ko so programerji, ki so načrtovali razvoj republike in naših komun, pozabili na prebivalce tostran Gorjancev. Metlika pa je bila na previsu iz nerazvite v razvito občino. Ravno v tem času, ki ni bil lahek, so se naši ljudje odločili odvajati del osebnega dohodka za koristi skupnosti. Ta primer potrjuje resnico: manj ima človek, več lahko pričakuješ od njega. Naši ljudje so si zategnili pas v času, ko so si ga drugi že rahljali. Dejstvo, ki je vredno spoštovanja. Tudi razmišljanja.

Tako je tudi pri nas v Beti. Nismo se zadovoljili samo z razširitvijo matičnega obrata v Metliki. Celovito smo se lotili reševanja problemov zaposlenih v zunanjih obratih. Skupno smo zategnili pas. Prav se mi zdi, da nismo zanemarjali zunanjih TOZD, saj so del nas. V Dobovi, Crnomlju in Mirni peči so zrasla nova tovarniška poslopja, ki so nam v ponos, delovni človek pa se v novih prostorih počuti veliko bolje in njegova storilnost je veliko večja. Razumsko smo rešili stvari. Na nas vseh je, da se še bolj oprimemo dela in novih uspehov ne bomo manjkalo.

MILAN TRAVNIKAR

Prva razočaranja

Čudno se včasih obnašamo do ljudi, ki pridejo na novo v naše podjetje. Videl sem že primere, ki jih ne bi smel videti. Tako je bilo:

dobili smo novo uslužbenko, prijetno dekle, iz srednje šole. Gotovo dan pred službo vso noč ni zatisnila oči, razmišljajoč o delu, o tem, kako jo bodo sprejeli v podjetju, kako bo vestna, kaj ji bodo rekli bodoči sodelavci. Prišla je v pisarno in prvo razočaranje je bilo tu: stola, kjer naj bi sedela osem ur, ni bilo nikjer! Najbolj uren sodelavec je nato pred njenimi očmi iskal stol, ga končno našel in dekle je sedlo.

Vprašanje je, če je bila še vedno prepričana v to, da jo v podjetju res potrebujemo. Kaj ne bi stola lahko poiskali že prejšnji dan? Toda to je malenkost, ki pa je ne gre zanemariti, kajti nehote pomisli človek tudi na to, da je manjkal dekletu človek, ki bi mu povedal kaj več o podjetju, o delu, o težavah in prijetnostih. Navadno za take „nepomembne“ reči nimamo časa, se pa globoko čudimo, če zaposleni ne vedo, kdo je predsednik delavskega sveta, kaj šele, kdo je predsednik te ali one komisije. Da, naletel sem tudi na ljudi, ki še dandanašnji ne vedo, kdo je direktor našega podjetja, čeprav bivamo pod isto streho polnih osem ur na dan. Nekdo je kriv za te in takšne pojave. Tako se mi

zdi. Toda: KDO?!

Bil pa sem še bolj neprijetno presenečen. Priznam — celo verjeti nisem mogel. Pred dnevi je prvič prikorkal skozi tovarniška vrata mlad tehnik. Res ne vem, kako so ga sprejeli prvi dan, vem pa, da je več kot deset dni spal v avtomobilu, ker stanovanja v Metliki ni mogel dobiti. In še bi spal, če se ga ne bi „usmilil“ eden izmed košarkarjev in ga je vzel pod streho. Nimam namena kogarkoli obtoževati, navajam le stvari, ki so tu — med nami. Prepričan sem, da fant ni preveč navdušen nad tem, da se mora potikati okrog po mestu, a tudi o nas vseh najbrž nima najlepše slike.

Ljudje smo različni: eni se hitro vžive v drugačno okolje, kot so ga vajeni, drugi spet so manj iznajdljivi, družabni, živahni, če hočete. Pri tem vživljanju bi posameznikom morali nuditi pomoč, seveda ne v takšni obliki, da nekega lepega sončnega dne ugotovimo, kako ta in ta ni za to in to delovno mesto, da se ni dovolj vključil v kolektiv, da ne da od sebe tistega, kar bi lahko dal in podobno.

To je konec. Začetek problema je brez dvoma nekje drugje, začetek je gotovo tam, kjer ljudje vstopajo v tovarno in ne tam kjer izstopajo.

TONI GAŠPERIČ

»Kuhinjo bomo dobili...«

Zinka Kure iz TOZD Črnomelj sem najprej pobral po tem, koliko grozdja bo letos.

„Toliko, kolikor ga je zraslo. Nič več, nič manj,“ se je odrezala.

– Ste že dolgo pri BETI?

„Od vsega začetka sem pri tej hiši. Štiriindvajset let. S kolektivom sem preživela vse dobro in zlo. Bilo pa je

več slabega kot dobrega.“

– Česa se radi spominjate iz teh štiriindvajset let?

„Časa, ko smo se mučili v Črnomlju. Bili smo majhen kolektiv, a smo se zelo razumeli. Potem smo se preselili v Metliko, med bolhe. Joj, koliko jih je bilo! Nisem jih ubijala, samo otepala sem se jih, sicer bi porabila preveč časa.“

Na kakšnem delovnem mestu ste?

„Sem pregledovalka. Z delom sem zadovoljna, manj pa z osebnim dohodkom. Zaslužim 1.800 din na mesec, doma pa smo štirje. Mož dela v kmetijski zadrugi, imam pa dva sinova.“

Ste iz Črnomlja?

„Da, in ponosna sem na to! O Metličankah nimam najboljšega mnenja. Pred leti so nas namreč podile, če smo se kaj pritoževale. Zdaj je vsekakor boljše in med Metličankami imam tudi že več prijateljic.“

– Se morda česa vese-

lite?

„Tega, da bomo dobili kuhinjo. Pa bo spet malica! Sama sicer ne bom jemala obrokov, ker moram paziti na linijo, čeprav sem že v letih, a bo hrana drugim prav prišla.“

– Kako se počutite v Črnomlju?

„Zelo dobro, le ceste so bolj slabe. Trgovine so kar dobro založene, imamo pa tudi tržnico.“

Srečal sem že veliko zgovornih žensk, toda Zinka Kure nosi med njimi zlasti.

T. G.

Planiranje ni lahko delo

Vsak dan slišimo mnogo besed o družbenem in podjetniškem kratkoročnem in dolgoročnem planiranju. Planiramo zato, da s pomočjo „voznega reda“ vseh naših dejavnosti pridemo do zastavljenega cilja. Ta je v večini primerov povsem jasn, ni pa popolnoma znana pot, po kateri bomo prišli do cilja. Če si tako nalogo zastavimo na daljši rok, je večja verjetnost, da bo prišlo do odstopanja zaradi nepredvidenih zadev. Predvideti vse ovire pa zahteva mnogo izkušenosti in strokovnosti. Ker kljub strokovnosti planerjev prihaja do tega, da je včasih kak plan postavljen popolnoma narobe, moramo temu problemu posvetiti večjo pozornost.

Do zdaj sem povedal le nekaj splošnih misli o problemih in nalogah planiranja, v nadaljevanju pa bom skušal razčleniti planerske težave v BETI. Imamo dve letni kolekciji, po kate-

rih opredelimo celotni proizvodni program. Najlaže bi bilo izpostaviti program proizvodnje in vse faze točno tehnološko obdelati, a žal prodaja in proizvodnja izdelkov nista enakomerno razporejeni čez vse leto. Tržišče želi skoraj vsak mesec drugo vrsto izdelkov: spomladanske, letne in zimske v različnih količinah, velikostih in barvah. Organizacija proizvodnje se zaradi tega znajde pred problemom: uskladiti proizvodni proces, da bi bile proizvodne zmogljivosti čim bolj izkoriščene, ker sta od tega odvisna cena izdelka in končno dobiček.

BETI je prevelika tovarna, da bi se lahko elastično obnašala glede na potrebe tržišča, če bi hotela stoodstotno ustreči kupcem. Lahko bi namreč prišlo do neenake zasedbe zmogljivosti. Zato je včasih dobro, da nekateri delavci in stroji delajo take izdelke, pri katerih samo krijejo lastno ceno. Manjkajoči do-

biček potem pokrijejo izdelki, ki so bolj konjunkturni.

Izdelke ločimo na dobre in slabe. Želimo čimveč dobrih proizvodov, ki bi prinesli več denarja, toda delitev izdelkov na dobre in slabe ni tako enostavna.

Ko sprejmemo kolekcijo in na podlagi povpraševanja kupcev zahtevamo od vodstva proizvodnje, naj nam izdela določene količine v večjih, druge pa v manjših količinah, se zgodi, da nam zaradi ozkega grla v neki fazi delovnega postopka ni mogoče uresničiti plana. V tem primeru smo prisiljeni iz serije opustiti nekaj izdelkov. Opuščamo tiste izdelke, ki imajo najmanj ugodno prodajno ceno in ki se najdlje zadržujejo na ozkem grlu proizvodnje. S tem rešimo problem zastoja na vseh drugih fazah dela, šele potem lahko ugotavljamo in predvidevamo dobiček. Pri teh rešitvah je več možnosti; katero od teh izbrati, pa se ne da ugotoviti z navadnimi metodami.

Mnoga sodobna podjetja se že lahko pohvalijo s sodobnim planiranjem s pomočjo računalnika. Tak način dela je pokazal odlične rezultate, posebno pri večjih podjetjih. Zakaj omenjam računalnik?

Naša pomladansko poletna kolekcija ima brez metraže, preje in izvoza 145 različnih modelov. Vsak izmed teh proizvodov ima drugačno stopnjo dobička, izdelujemo ga na drugačnih fazah dela (v podjetju jih je preko 40) in ima na teh fazah različne normative za porabo časa. Za vsakega od teh izdelkov je tudi drugačno povpraševanje na trgu. Od uspeš-

nosti kreacije in sprejema pravih količin kolekcije je potem odvisen celotni poslovni uspeh podjetja. Pojavlja se torej vprašanje: kako določiti količine za plan šestmesečne proizvodnje?

1. Izdelki morajo biti taki, da jih bo lahko prodati, se pravi, da tržišče po njih povprašuje v večji količini;
2. izdelki morajo prinesiti kar najboljši dobiček;
3. proizvodne zmogljivosti morajo biti enakomerno in do kraja zasedene;
4. obratna sredstva so omejena.

Tem štirim zahtevam je treba časovno zadostiti ob upoštevanju 150 izdelkov in 40 delovnih faz. Za tak izračun, ki je za nas sila važen, bi potrebovali veliko ljudi, pa še ne bi mogli v doglednem času tega izračunati. Zato se poslužujemo računalniške obdelave linearne programa in smo že napravili optimizacijo proizvodnje za prejšnjo in sedanjo kolekcijo. Rezultati gotovo ne bodo izostali.

NIKOLA PODREBARAC

Zlata Košuta

Na Beograjskem sejmu, ki je bil med 7. in 14. oktobrom, je BETI dobila lepo priznanje: ZLATO KOŠUTO. Zasluga za zlati kipec gre predvsem našim kreatorkam v Ljubljani, zato jim iskreno čestitamo!

Skrb za zdravo okolje naj bo skrb vseh nas. Ob pogledu na neurejeno smetišče, kakršno je tole na sliki, pa ne bi smeli biti ravnodušni. Živimo v okolju, kakršnega s. sami naredimo!

Delovni vsakdan v TOZD Mirna peč. Četudi je delo enolično, morajo biti ljudje za strojem zbrani.

Prepovedati kajenje v delovnih prostorih

Tobačni dim je vzrok poklicnih obolenj, hkrati pa pogost povzročitelj poškodb pri delu - Odvržen čik je zanetil tudi že marsikateri požar

Veliko delovnih organizacij je že sprejelo sklep o prepovedi kajenja v prostorih, kjer delajo tudi nekadilci, kot na vseh sestankih. Za tako potezo so se delovni ljudje odločili iz več razlogov. Predvsem zato, ker je ugotovljeno, da kajenje povzroča ali pospešuje razvoj nekaterih poklicnih obolenj na dihalnih organih, često pa je tudi vzrok mnogih uničujočih požarov.

Z gotovostjo lahko trdimo (dokazano z znanstvenimi raziskavami), da kajenje vpliva na pojav raznih težkih obolenj, med katerimi so najbolj vidna in znana obolenja na dihalnih organih in na srčno ožilnem sistemu. Kajenje povzroča raka na pljučih, bronhitis, arteriosklerozo, visok krvni pritisk, srčni infarkt, čir na želodcu in dvanajsterniku, manjša ostrino vida, pri moških pa povzroča tudi impotenco. Mnogi tega ne verjamejo, priznavajo pa, da so hudi kadilci nemirni, živčno napeti. Iz prakse vemo, da so to tudi glavni vzroki poškodb pri delu.

Znano je, da kadilci ne samo enkrat zbolijo za omenjenimi boleznimi, in da tudi dalj časa ostane ne sposobni za delo. Stroški njihovega zdravljenja so zato večji od doprinosa zdravstvenemu zavarovanju, to pa pomeni, da trošijo sredstva skupnosti. S tem preneha kajenje biti osebna zadeva.

Kajenje slabo vpliva tudi na

nekadilce, ki so prisiljeni vdihavati cigaretni dim. Če dela nekadilec skupaj s kadilcem ali sedi na sestanku z več kadilci, vdihava toliko dima, kot da bi sam pokadil deset cigaret na dan.

Industrijski prah vse pogosteje obtožujemo kot povzročitelja raznih poklicnih obolenj, gotovo pa ni slučaj, da je večina delavcev s poklicnimi obolenji iz vrst kadilcev. Nesmiselna je vsaka borba z industrijskim prahom in dimom, če pa hkrati dopuščamo, da kadilci sebe in druge zavestno zastrupljajo s tobačnim dimom, ki je mnogo bolj škodljiv od vseh industrijskih dimov.

Ko pa govorimo o škodljivem vplivu tobačnega dima na nekadilce, ne smemo prezreti še psihološke plati zadeve. Iz analiz številnih neizgledov pri delu je ugotovljeno, da so nastale zaradi naglega zmanjšanja pazljivosti pri delu, napetosti in podobnih reakcij. Te pa so nastale zaradi tega, ker nekateri ne prenašajo cigaretnega smradu. Kadilci bi zato morali upoštevati, da nekateri ljudje psihično in fizično ne prenašajo tobakovega dima.

Prav tako pa ne kaže pozabiti, da so odvrženi cigaretni ogorki tudi največje vzrok velikih požarov, ki so uničili že velikanska skladišča, obrate in tudi tovarne. Nastala škoda je bila ogromna.

BOJAN CIMERMAN

Nova oblika

Pripravljamo nov katalog za izdelke pomladno poletne kolekcije 75. Katalog bo nekoliko večji od lanskega, ker bo v njem dvakrat več modelov, tiskala ga bo tiskarna DELO, likovno rešitev pa bo izdelala ekonomsko propagandna služba Pavlihe. Katalog bo izdelan do sejma mode v Ljubljani.

Vsak bo dobil

Koledarji za prihodnje leto bodo drugačni kot prejšnji. Odločili smo se za koledar z reprodukcijami umetniških slik, ker je to ceneje. Koledar bo dobil vsak zaposleni. Prej so bile glede tega pripombe.

Čeravno nisem hotela, sem primorana odgovoriti na pogovor, ki je bil objavljen v *Vezi* 15. septembra, ker sem preveč prizadeta zaradi bolniške. Verjetno ni bil kriv samo Toni, ampak še kdo drug. Pogovor, ki sem ga imela s Tonijem Gašperičem, ni toen, zato ga delno

lahko delale, pa zamujajo službo ali gredo z dela predčasno domov zaradi prekrokanih noči. Vse to se lahko vidi in ugotovi že po dosežku norme. Četudi bolujem, se ne zgodi, da ne bi dosegla norme in mislim, da mi tega ne sme nihče očitati.

Prejeli smo ugovor

popravljam. Piše, da me ni izbral za pogovor, ker bi izstopala, ampak zato, ker sem klepetala z mladimi dekleti. Nič ni napisal, da sem (klepetala) se pogovarjala med MALICO in ne med delovnim časom.

Da sem v lanskem letu izostala toliko dni z dela, je popolnoma upravičeno, ker sem resnično bolna (ne samo za tiste bolezni, ki sem jih povedala, ampak imam tudi druge bolezni, o katerih pa ne bi rada razpravljala v *Vezi*, ker se mi to ne zdi pametno). Mojo bolezen lahko potrdi zdravnik z zdravniškim spričevalom. Res je, da ni nihče dolžan delati namesto drugega, res pa je tudi, da je precej mladih, ki bi

Zato prosim, da se moje pismo v celoti objavi v *Vezi* lu.

SLAVKA BRINJEVEC

PRIPIS: Objavljeno! Želim, da bi čimprej ozdraveli. Podpisani izjavljam, da je tovarišica Brinjevec resnično klepetala med malico. Iskrene čestitke za doseganje norme. V kratkem pričakujem pismo: oglasila se bodo dekleta, ki bodo trdila, da ne zamujajo službe, ker bi prejšnji dan krokale. To lahko dokažejo z zdravniškim spričevalom. Smili se mi zdravnik: najbrž ne bo delal nič drugega kot pisal spričevala. Navsezadnje je pa tudi to delo.

TONI GAŠPERIČ

MARIJA FLAJNIK je letos uspešno končala poklicno šolo. Prvi mesec sedi za strojem in ima že kopicico načrtov.

— Delam z dvoigelnim strojem.

„Kaj boš storila s prvo plačo?“

— Domačim bom kaj kupila. Vsakemu kaj malega. Pa sodelavkam bom dala za pijačo. Tako, pravijo, mora biti.

mo, drugače je ne bi.

„Kako si se odločila za šolo?“

— Že od nekdaj me veseli šivanje. Najprej sem mislila postati šivilja za vrhnja oblačila. No, pa je drugače naneslo.

„Bi dekletom svetovala vpis v šolo?“

— Vsekakor! Naučiš se šivati, krojiti. Vse. Potem si lahko doma veliko narediš. Tudi iz revij se znajdeš. Znaš

Šivilja

„In kaj bo ostalo tebi?“

— Moj del bo ostal na hranilni knjižici. Načrtov imam toliko, da bo za vse pre malo denarja. Pa drug mesec!

„Nisi Črnomaljka?“

— Ne. Doma sem iz Dragatuša. V službo se vozim. Vsak dan. Dobro je to organizirano. Lahko se peljem z rednim avtobusom ali pa z delavskim.

„Si se veliko naučila v poklicni šoli?“

— Ogromno. Stroj obvladam popolnoma. Tega sem se naučila pri praktičnem pouku. Tako dosegam nor-

brati kroje.

„Delaš v mladinski organizaciji?“

— Ko sem prišla na delovno mesto, me ni nihče vprašal po tovrstni dejavnosti. Doma, v Dragatušu, delam. Sem sekretarka naše mladinske organizacije.

„In kaj počenjate na vasi?“

— Veliko sestankov je. Pripravili smo več pohodov, načrtujemo delo za v bodoče.

„Bo šlo?“

— Bo!

TONI GAŠPERIČ

Kristina Klemenčič že trinajst let dela v mirmopeški BETI. Je med najstarejšimi delavkami, ima veliko izkušenj, zato njeno mnenje cenijo. (Foto: Ria Bačer)

Meri Zajc, delegatka v brežiški občinski skupščini, dobiva toliko gradiva, da ga komaj drži v rokah. Vse to bi morala podrobno prebrati. Kdaj? Ob odgovornem delu v dobovski TOZD in gospodinjstkih opravkih? Nujno je za delegate uvesti skrajšane in jedrate informacije. (Foto: R. Bačer)

O mladih iz Dobove

Drugo leto teče, odkar smo v Dobovi ustanovili mladinski aktiv. Več kot polovica letošnjega leta je za nami in ob pregledu dela smo ugotovili, da smo bili doslej dovolj delavni. Redno smo imeli sestanke, izpolnjevali smo program Zveze mladine občine Brežice, razen tega smo se udeleževali tudi sestankov mladinske konference v Brežicah.

Naš aktiv je ob letošnjem dnevu žena pripravil modno revijo in pester spored; maja sta Milena in Jožica Polovič obiskovali politično šolo in jo tudi uspešno končali. Člani našega aktiva so se udeležili svečanosti v Trbovljah, ki je bila 1. junija, Milena Polovič pa je bila tudi na pohodu po poteh Kozjanskega odreda. Dogovorili smo se tudi, da bomo najbolj delovne

in zaslužne člane naše organizacije sprejeli v Zvezo komunistov.

Trenutno se pripravljamo na športne igre v počastitev občinskega praznika. Tekmovali bomo v teku, streljanju z zračno puško in v mini golfu. Letos računamo tudi na izlet, in sicer na Lisco. Imamo še veliko načrtov. Upamo, da jih bomo uresničili, kajti naša predsednica Milena Gerjevič je zelo prizadevna.

MILENA ANTONČIČ

Obema manjka...

Ustni časopis

Uredništvo DELA je napovedalo v soboto, 12. oktobra, ustni časopis v Metliki ob 30-letnici ustanovitve Društva novinarjev. Zaradi slabe obveščенosti, deloma pa zaradi zelo slabega vremena, s prireditvijo ni bilo nič. Dvorana je bila prazna.

Ko smo Boža Staroveškega, vodjo TOZD v Dobovi pobarali, kako da je od njih tako malo napisanega v VEZILU, je zabelil: „Vam manjka gradiva, nam pa dela. Mislim, da smo bot.“

Hitimo z vso natančnostjo

Na področju splošne organizacije smo začeli uresničevati postavljene naloge. Programi dela so narejeni in z birojem skušamo uskladiti zadeve, ki niso bile rešene v prvem polletju. Tu gre predvsem za program preventivne sanacije in za dokončno razčiščenje nekaterih vprašanj v zvezi z metodologijo obračuna in delitve dohodka po TOZD. Nerešena so predvsem nekatera tehnično operativna vprašanja, medtem ko je zasnova popolnoma jasna in jo je že potrdil delavski svet OZD.

Za sezono pomlad-poletje 1975 je narejena optimizacija proizvodnega programa. Prvi izračuni bodo predstavljeni vodstvu marketing sektorja in tehničnega sektorja že prvi teden oktobra, po morebitnih pripombah in popravkih na tem

sestanku pa bo optimizacija dobila končno obliko. Kot je znano, je namen optimizacije proizvodno prodajnega programa, da dosežemo čim boljše uspehe na tržišču, hkrati pa, da bi kar najbolje izkoristili strojni park podjetja.

Za zdaj izvajamo optimizacijo na ravni podjetja kot celote, pozneje pa bomo prešli na vsako TOZD in nato še za celotno podjetje. Oddelek za splošno organizacijo trenutno dela še druge stvari, kot na primer: dopolnjuje opis delovnih mest, bavi se z mikroorganizacijo poslovanja, izdeluje program racionalizacije postopkov in organizacije dela za vse proizvodne faze.

Za rešitev nekaterih naštetih zadev začasno posnemamo

stanje obračuna in izplačila OD, razen tega je v izdelavi organizacijski predpis o poslovanju tehničnega in marketing sektorja, vstevši razvojni uvozno-izvojni oddelek v Ljubljani.

V okviru ERC poteka delo po postavljenem programu. Obdelava na računalniku je terminsko razčlenjena, narejen pa je tudi rokovni načrt uvajanja posameznih obdelav. Grobi terminski plan okvirno določa čas uvajanja posameznih področij obdelav, preostala področja obdelav pa smo uvrstili v tri skupine, ki se med seboj dopolnjujejo. Te skupine so: 1. personalna evidenca in obračun OD, nabava in skladiščenje surovin in pomožnega materiala;

2. priprava dela in krmiljenje proizvodnje;

3. obračun stroškov, plan in analize, finančno knjigovodstvo.

S temi področji bomo zajeli celotno poslovanje podjetja. Vzporedno s tem pa uvajamo linearno programiranje v računskem centru. Tako bomo še letos optimizacijo proizvodnega programa delali na našem računalniku. Za naš center in za podjetje bo to velika pridobitev.

Veliko pozornost smo pri vsem delu posvečali natančnosti in pravilnemu pretoku informacij. Nadzor smo še poostriili in rezultati so boljši. Čeprav kadrovske naš oddelek ni zadovoljivo zaseden, bomo naloge do konca leta v redu opravili.

NIKOLA LADIKA

Kronika

Septembra so se zaposlili v DSSS: Vladimir Sever, Zdenka Volarič in Nada Brodarič. Odšel je Anton Stepan.

V pletilnici je nova sodelavka Nedeljka Zorič, kolektiv pa je zapustil Ivan Molek.

V barvarni so novi: Anton Štefanič, Ivan Razumič, Jože Malič, Niko Jakljič, Niko Radoš, Nikola Kolenac in Ivan Kočevar. Odšel je Janez Slanc.

V TOZD kodranka sta prišla Stevo Žakula in Branko Radošević, odšli pa so: Božidar Barbič, Nada Kordič in Mira Tuci-bat.

V konfekciji so se zaposlili: Biserka Župan, Biserka Petrina, Nada Jaklivič, Nada Jankovič in Franc Žugelj. Odšli so: Milena Štefanič, Marija Režek in Ljubica Hrnjak.

V Crnomlju sem vprašal po prizadevni delavki, potem mi je Tone pripeljal Sofijo Miler.

„Ste prvi, ki me je pohvalil,“ je najprej povedala.

– Ne hvalim vas jaz, tako so mi rekli,“ sem ji odgovoril in jo prosil, naj pove kratek življenjepis.

„Rojena sem bila v Rodinah. Doma smo bili trije otroci, ki smo se pozneje raztepli. Sestra živi v Crnomlju, brat v Jerneji vasi. Po osnovni šoli sem se zaposlila v BETI. V Metliki sem delala pet let, zdaj pa sem pol leta v Crnomlju. Poročena sem

Na enem stroju več zaslužiš

in imam dva otroka. Sin je vajenec v Jugotehnik, hčerka hodi v četrti razred. Mož je avtoprevoznik pri podjetju Beograd. Poleti še kar zasluži, pozimi pa ne veliko.“

– Kakšno delo opravljate?

„Žal nimam kvalifikacije. Ni bilo priložnosti. Preden sem prišla v BETI, so bili razni tečajji, potem nič več. Čeprav nisem med najmlajšimi, bi se udeležila tečaja, če bi bil v Crnomlju.“

– Ste z delom zadovoljni?

„Po mojem so norme previsoke. Moram zelo delati, zelo. Izdelki se preveč menjajo in dokler se ne privadiš novemu, gre počasi. Zadnje čase nam tudi večkrat zmanjka materiala. Je potrebno, da nas tako pogosto premeščajo s stroja na stroj?“

– Ste veliko bolni?

„V posteljo grem le, če je huda sila. Nikoli se ne pretvarjam.“

– In vaš zaslužek?

„Na izplačilni dan v mesecu dobim v ovojnici dva tisoč dinarjev. Včasih malo več, včasih tudi manj. V Metliki je bil zaslužek boljši. Zaslužila sem več, ker sem zmeraj delala na istem stroju.“

TONI GAŠPERIČ

Človek nima nič proti, če se ljudje tiščijo pred tovarniškimi vrati, neodgovorno pa je, ko se zaposleni prerivajo znotraj tovarniških vrat, navadno že pred 14. uro.

REVIJA V BEOGRADU

7. oktobra je prirédila BETI v beograjskem hotelu Jugoslavija veliko modno revijo, na kateri smo pokazali nove izdelke in modele: žensko perilo, bluze, maje in hlače, obleke iz diolen lofta, spalne srajce in pižame. Sodelovali so beograjski manekeni in balerine, napovedoval je Miča Orlovič, peli pa so Srdjan in Buco, Bisera Velentanlić in Cune Gojkovič. Za slovensko poživitev prireditve so poskrbeli Veseli planšarji.

Bitka za boljšo kvaliteto

Na žalost se napake pokažejo prepozno, zato bo treba uvesti pravo kontrolo polizdelkov in izdelkov

Če podrobneje pogledamo kvaliteto naših polizdelkov in izdelkov, lahko ugotovimo, da kakovost ni zadovoljiva ob upoštevanju norm v tovarni. Pri nas imamo le improvizirano kontrolo kvalitete, medtem ko resnične ocene kvalitete žal ne poznamo. Za primer navajam, kako v praksi poteka kontrola kvalitete.

Surovo pletivo, kupljeno v tujini, sploh ne pregledujemo. Naše barvano, tiskano in beljeno pletivo, ki ga oplemenjujejo pri kooperantih, se v gotovem

stanju ne kontrolira. Prav tako nihče ne pregleduje barvanega in beljenega pletiva, oplemenitenega pri nas v BETI.

Tako ne vemo za nobeno balo gotovega pletiva, kakšne kvalitete je. Ko gre taka bala v konfekcijo menimo, da je najboljše kakovosti, a šele nato odkrivamo napake! Takrat je prepozno in krivca ne moremo odkriti. Ta pa bi moral trpeti zaradi nekvadratne proizvodnje.

Brez adjustirnice, kjer bi kontrolirali stoodstotno pletivo, bomo imeli zmeraj napake. Moramo kontrolirati polizdelke in izdelke, da bi bili na jasnem o kvaliteti, potem bomo tudi pravilno plačani za tisto, kar smo vložili v izdelek. V praksi pa je drugače.

Človek dobi občutek, kot da je kvaliteta stvar nekoga drugega in ne nas samih. Strokovni vodilni kader v TOZD, ki je za

to odgovoren in plačan, bi moral več narediti, ne pa se izgovarjati, da je napaka lahko iz prejšnje delovne faze in podobno. Taka stališča so znana in diše po liniji najmanjšega odpora. Laže se je izgovarjati kot odpraviti napako. Vemo tudi, da je slaba kvaliteta navadno odraz nezdravega stanja v proizvodnji: malomarnost, bojazen, da se ne bi komu zameril, beg od odgovornosti, nekontroliranja zaposlenih itd.

Naše težave lahko rešimo samo mi, saj menda zato prihajamo na delo. Naj ob koncu zapišemo še to: tudi sklep, sprejet na seji tehničnega sektorja o materialnih odškodninah tovarne, bi morali izvajati brez popuščanja. Brez poštenega dela nismo upravičeni zahtevati poštenega plačila.

Direktor SKK:
ANGEL PROŠEV

„Bo kaj dobrega?“ Bo, ker kuha Karlina Dežman. Posnetek je iz dobovske menze.

Nujen je avtobus!

Med približno 150 zaposlenimi v TOZD Dobova je velika večina žensk. Delajo v dveh izmenah, na delo pa prihajajo tudi iz drugih krajev. Ker delavke popoldanske izmene iz Župelevca nimajo avtobusa, se vozijo v službo s kolesi, z motorji ali pač, kakor katera ve in zna.

Ob vremenu, kakšno je letošnja jesen, prihajajo te delavke v službo večkrat premočene do kože. Na radiatorjih sušijo potem obleko, da se zvečer lahko odpeljejo suhe domov. Mimogrede pa vseeno staknejo prehlad, pa še druge bolezni.

Iz BETI je 17 zaposlenih zaradi tega prizadetih, več pa jih je še v drugih dobovskih podjetjih. Delavci zato želijo, da bi čimprej uvedli prevoz. Ta želja je več kot upravičena tudi iz gospodarskih razlogov. Ugotav-

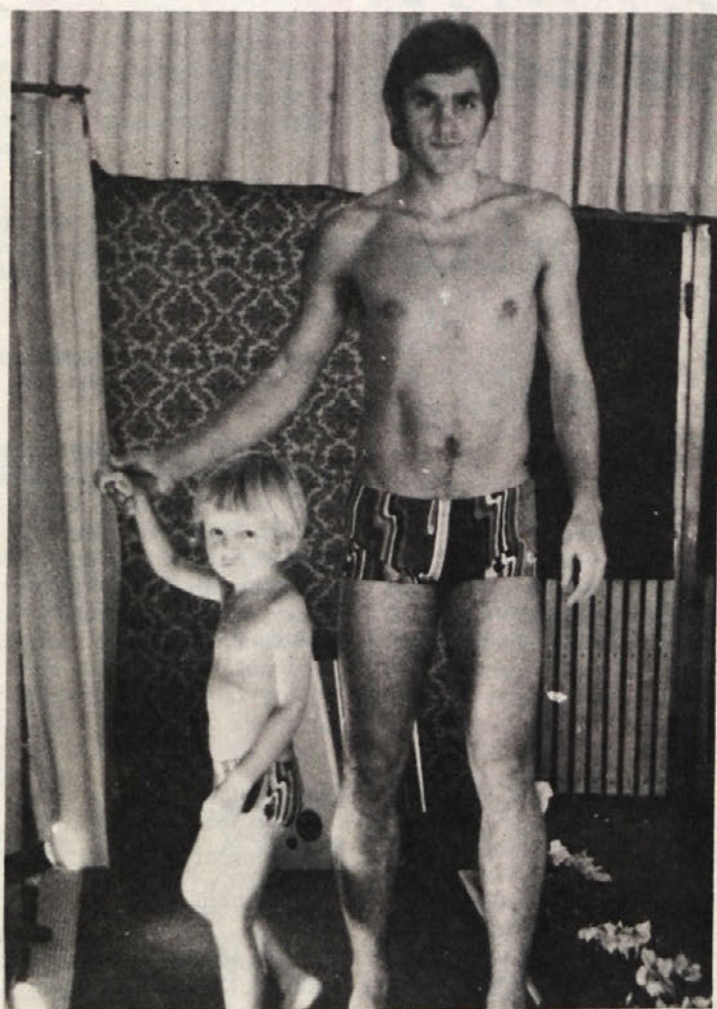
ljajo namreč, da je precej bolniške. V septembru so na primer v TOZD BETI Dobova plačali za bolniško 9.330 din. Oktobra ne računajo na nič manjši znesek, ampak obratno. Da je temu predvsem krivo vreme in bolezni, pove primerjava s poletnimi meseci. Avgusta so jih bolezni zaposlenih veljale samo 6.200 din, nekatere prejšnje mesece pa še dosti manj.

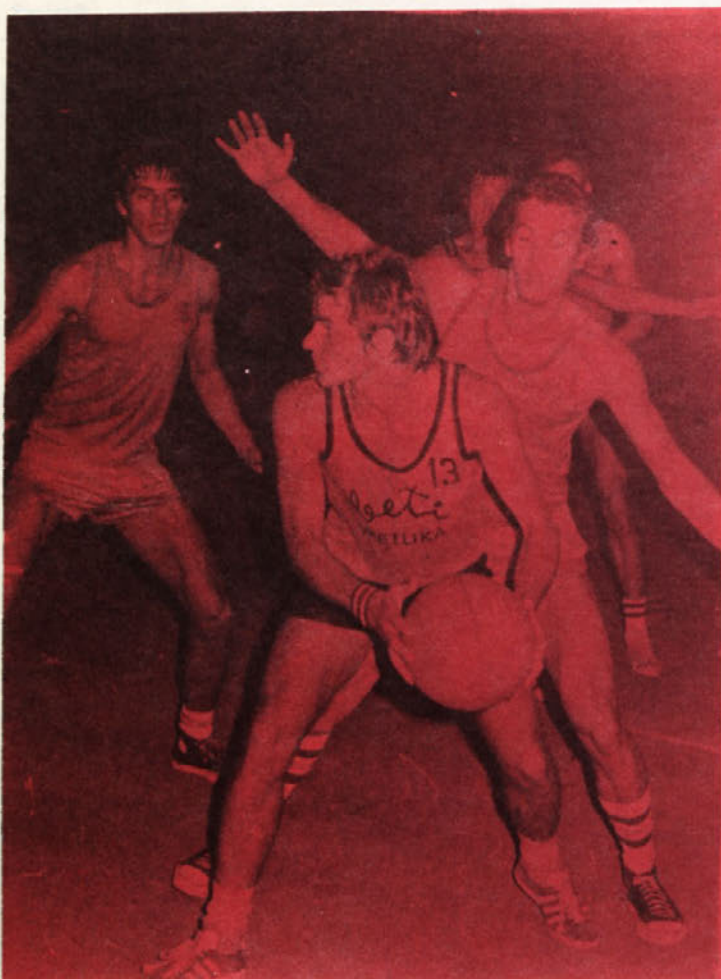
Med krajevno pereče probleme štejejo v Dobovi še vodovod, asfalt, vrtec in pa dolgotrajno bolečo točko: zobno ambulanto. Ker v kraju ni zobozdravnika, ga morajo občani iskati v Brežicah, tam pa so take vrste, da se nihče ne odloči za čakanje, če res ni hude sile. Posledica je, da občanom zobje propadajo. Z zobmi vred pa tudi zdravje.

R. B.

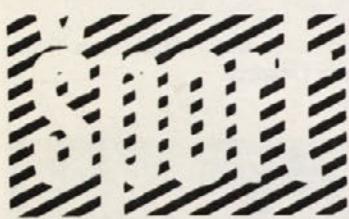

Za tiste, ki niso bili zraven: mala modna revija v sliki, ki prikazuje modele BETI iz nove kolekcije. Manekenke so: Katja, Martina in Neda, moške modele prikazuje Stevica, otroške pa Tomi in Jasminka. Z besedo je kupcem modele predstavljal Toni Gašperič.

„Dajmo, fantje!“ Takih klicev ne manjka, kadar so na tekmah domači navijači. In to se redno dogaja. Metličani so ponosni na svojo košarkarsko ekipo.

BETI : KOVINOTEHNA
109 : 77

Gledalcev je bilo 500. Sodila pa sta Rus in Lotrič. Dobra igra in stotica.

Zmaga je bila zagotovljena že na samem začetku in je bil zato konec igre namenjen predvsem gledalcem. Sodnika nista bila korektna, še posebno ga je „biksal“ Rus, za katerega mirne

duše trdimo, da ne mara naše ekipe.

KOVINOTEHNA: Sabolički 25, Erjavec 8, Jerič 8, Sagadin Ž. 10, Jug 4, Sagadin 8, Kralj 4.

BETI: Vergot T. 4, Murko 7, Kosovac 4, Gršič 2, Vergot Ž. 4, Jezerinac 8, Lalič 18, Davtovič 16, Rožič 6, Medek 34, Arbutina 4, Jankovič 2.

Radenska : Beti 61 : 74

Sodila sta Šuster iz Celja in Stvarnik iz Zagorja. Gledalcev je bilo nekaj več kot petdeset.

Vreme je bilo grdo. Deževno in hladno. Beti je vodila ves čas, četudi so se domačini na vse viže trudili osvojiti točki. Pri tem so se posluževali tudi najbolj grobih prekrškov, sodnika

pa sta lepo molčala.

RADENSKA: Pintarič 9, M. Behek 9, A. Behek 14, Mavko 1, Picko 2, Rogan 2, Beltran 14, A. Orožen 10.

BETI: Murko 4, Vergot T. 5, Lalič 18, Davtovič 27, Rožič 7, Medek 7, Arbutina 6.

Beti : Maribor 91 : 76

Igrišče na Pungartu. Pred 800 gledalci sta odlično sodila brata Kavčič iz Ljubljane.

Naši fantje so zaigrali lepo, od časa do časa atraktivno, da

FRUCTAL - BETI
63:92

Sodila sta Strikberger in Hojs.

Lepa tekma, vredna II. zvezne lige. Naši fantje so vodili vseskozi in so na koncu popolnoma razbili domačine. Odlična je bila vsa ekipa Beti.

FRUCTAL: Muhič 4, Zorn-11, Likar 6, Slokar M. 14, Biber 2, A. Slokar 12, Ozelec 4, Ciglič 10.

BETI: Murko 9, Vergot Ž. 8, Lalič 18, Dautovič 19, Rožič 12, Medek 25, Arbutina 2.

so gledalci uživali v lepi igri. Tudi Mariborčani niso bili slabi, a so jih domačini v drugem polčasu nadigrali.

MARIBOR: Benet 2, Vilfan 21, Kuntu 16, Vezjak 6, Zajc 3, Weldt 3, Dobrin 8, Lovše 17.

BETI: Murko 18, Kosovac 20, Jezerinac 24, Dautovič 8, Medek 24, Vergot Ž. 4.

BETI - Savsko naselje
90:60

Mladi igralci so dosegli lep uspeh. Največ zaslug za zmago imata trener Popovič in Gršič, ki je dosegel 44 košev. Dobri so bili še Jankovič 20, Kremesec 12 in Orlič 10.

STEVICA MEDEK

Belokranjski abonma?

Pri temeljni kulturni skupnosti razmišljajo, da bi skupaj s Črnomaljci uvedli abonma za gostovanja poklicnih gledališč. Tako bi prihranili nekaj denarja, pa tudi organizacija prireditvev bi bila lahko boljša. Abonmajske vstopnice naj bi nabavilo tudi čimveč zaposlenih iz BETI.

Kočevje - BETI (mlad.)
73:70

Mladinci Beti, ki nastopajo v svoji ligi, tokrat niso zmagali, četudi so pokazali zelo lepo igro. Najlepšo doslej! Najboljši so bili: Jankovič 21, Gršič 18 in Orlič 15.

BETI:LESONIT
134 : 83

Pred tristo gledalci sta dobro sodila Kolendo in Bolka.

Spet stotica in rekordna zmaga ter 56 Medekovih košev. Gledalci so bili več kot zadovoljni.

LESONIT: Kovačič I. 4, Zidar 15, Maljevac 17, Jenko 2,

Maljevac I. 20, Potočnik 8, Kožman 17.

BETI: Vergot T. 9, Murko, Kosovac 2, Gršič 2, Vergot Ž. 16, Jezerinac 6, Davtovič 22, Rožič 8, Arbutina, Medek 56, Jankovič 2.

METLIKA 74 - LOKA 74
75:60

Derbi Dolenjske, ki je po pravici pripadel gostom. Najboljši od Metličanov je bil Popovič, ki je dosegel 25 košev. Malo slabši je bil Guštin s 15 koši, Predovič z 10 in Cej s 13.

Tudi drugo tekmo z Dolenjskimi Toplicami so Metličani izgubili, in sicer z rezultatom 73:70. Kljub temu so se izkazali: Prevalšek 22, Guštin 18, Predovič 13, Cej 13, Milek 11.

MARLES:BETI 78 : 77

Sodila sta K. Brumen in Radmilovič.

Metličani so izgubili tekmo in tako možnost osvojiti prvo mesto v ligi. Porazu sta botrovala tudi sodnika, ki sta v zadnjih minutah igre dosodila nekaj odločilnih žog domačinom. Metličani so sicer vodili skozi celo tekmo, le zadnji dve minuti ni šlo vse po sreči.

MARLES: Butkovič 9, Č. Ajcagič 5, Lavrenčič 2, Jurenčič 20, Janežič 20, Pekonja 14, Smaka 22.

BETI: Murko 10, Kosovac 2, Vergot Ž., Jezerinac 17, Lalič 12, Dautovič 15, Arbutina 4, Medek 17.

Ureja uredniški odbor: Slobođanka Videtič, Stevica Medek, Dragica Nenadič, Milan Travnikar, Milan Bračička, Marjan Pavlovič, Ivan Brođarič in Ivan Biščan. Glavni in odgovorni uredni: Toni Gašperič, tehnična urednica: Ria Bačer. Izdaja Belokranjska trikotajna industrija Metlika. **VEZILO** izhaja enkrat na mesec v 1700 izvodih. Stavek, filmi in prelom Dolenjski list, tiska KNJIGOTISK Novo mesto.